

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 14. septembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Juris Jelāgins un tiesneses Aija Branta un Kristīne Krūma,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Edvīna Piliksera (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikuma reģ. Nr. 292/2009)

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmo un otro daļu, ciktāl tās attiecas uz izdienas pensijām, kas piešķirtas saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91., 106. un 109. pantam.

Apstrīdētā norma noteic:

1) Laika periodā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim valsts vecuma pensiju un saskaņā ar nolikumu “Par izdienas pensijām” un nolikumu

“Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirto izdienas pensiju saņēmējam, kurš ir obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, izmaksā 30 procentu apmērā no atbilstoši normatīvajiem aktiem piešķirtās pensijas apmēra ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā pensijas saņēmējs ir kļuvis par obligāti sociāli apdrošināto personu (darba ņēmēju vai pašnodarbināto) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”,

2) Valsts vecuma pensijas un saskaņā ar nolikumu “Par izdienas pensijām” un nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirtās izdienas pensijas izmaksu šā panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā pārtrauc ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā pensijas saņēmējs nav obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”.

2. Atbilstoši Satversmes tiesas 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19². panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Tādējādi pieteikumā formulētais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts un 19². panta pirmā daļa noteic, ka personai ir tiesības iesniegt pieteikumu (konstitucionālo sūdzību) tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma

gadījumā. Saistībā ar šo kritēriju Satversmes tiesas likuma 19². panta sestās daļas 1. punkts konstitucionālās sūdzības iesniedzējam uzliek pienākumu pamatot, ka ir aizskartas viņam Satversmē noteiktās pamattiesības.

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējam izdienas pensija piešķirta saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” un viņš 2009. gada 1. jūlijā ir bijis darba ņēmējs (jeb obligāti sociāli apdrošināma persona). Līdz ar to uz viņu attiecas likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. pants. Papildus tam secināms, ka tiesību ierobežojumu noteic vienīgi apstrīdētā panta pirmā daļa. No minētā izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu vienīgi par likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2021. gadam 3. panta pirmo daļu, ciktāl tā attiecas uz izdienas pensijām, kas piešķirtas saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)””. Satversmes tiesa nav guvusi apstiprinājumu tam, ka uz Pieteikuma iesniedzēju attiektos arī likuma otrā daļa.

5. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19². pantā noteiktajām prasībām.

Satversmes tiesas likuma 19². panta otrā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. No pieteikuma secināms, ka iespējas aizstāvēt Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nepastāv.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas prasībām izskatāmajā pieteikumā ir norādīts Pieteikuma iesniedzējs un institūcija, kas izdevusi apstrīdēto normu. Pieteikums un tam pievienotie materiāli atspoguļo lietas faktiskos apstākļus. Pieteikumā ir ietverts prasījums Satversmes tiesai.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts noteic pienākumu pieteikumā norādīt arī juridisko pamatojumu. Pamatošanas

pienākums nozīmē, ka pieteikumam jāsaturs juridiski argumenti, kas atspoguļo pieteikuma iesniedzēja viedokli par apstrīdētās normas neatbilstību katrai no augstāka juridiskā spēka tiesību normām, atbilstība kurai tiek apstrīdēta. Konstitucionālās sūdzības gadījumā pieteikuma iesniedzējam jāpamato arī, ka minētā neatbilstība aizskar tieši viņa tiesības.

Izskatāmajā pieteikumā ir ietverts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1., 91. un 109. pantam un Pieteikuma iesniedzējam radīto pamattiesību aizskārumu. Tādējādi šajā daļā pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām. Šajā daļā pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19². panta prasībām.

Savukārt attiecībā uz apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 106. pantam pieteikuma tekstā ir ietverti atsevišķi argumenti, tomēr tie pietiekami nepaskaidro, kā veidojas apstrīdētās normas pretruna ar Satversmes 106. pantā garantētajām tiesībām, nedz arī kā radies Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumus. Līdz ar to pieteikumā ietvertais pamatojums attiecībā uz šo prasījuma daļu ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

6. Pieteikums nav iesniegts arī par prasījumu, kas būtu jau izspriests Satversmes tiesā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu “Par likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz izdienes pensiju, kas piešķirta saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju

pensijām)” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 109. pantam” pēc Edvīna Piliksera konstitucionālās sūdzības (pieteikuma reģ. Nr. 292/2009).

2. Attekties ierosināt lietu par likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz izdienas pensiju, kas piešķirta saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 106. pantam un likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam 3. panta otrās daļas, ciktāl tā attiecas uz izdienas pensiju, kas piešķirta saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 106. un 109. pantam.

3. Atzīt, ka aicināt Saeimu iesniegt atbildes rakstu nav nepieciešams, jo 2009. gada 28. jūlijā ir ierosināta lieta Nr. 2009-63-01 “Par likuma “Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz izdienas pensiju, kas piešķirta saskaņā ar nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)”, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 109. pantam” un Saeima 2009. gada 10. septembrī jau ir iesniegusi atbildes rakstu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

J.Jelāgins